

державами, причому в різних країнах склались різні системи регулювання. Крім того, важливою особливістю економічних відносин в рамках світового господарства є відсутність єдиної грошової системи, і використання кожною країною своєї валюти. Вивчення з урахуванням всіх факторів є складним і потребує застосування всіх видів пізнання та концентрації зусиль як викладача, так і студента.

Специфіка викладання, оцінювання і контролю якості викладання дисципліни «Міжнародна економіка» полягає в наступному. При складанні модульних та питань для підсумкових іспитів потрібно урахувати обидва типи пізнання і питання формулювати як для вербалізованого типу, так і як для невербалізованого. Наприклад, перший тип — «Назвіть типи, види і форми міжнародних розрахунків», другий — «Шляхи інтеграції України в світогосподарську систему».

Отже, можна стверджувати, що навчання є складним і неодноразовим творчим процесом, у якому залежно від ситуації, представлені обидві складові процесу пізнання. Вербальна — пов'язана з потребою запам'ятати певні правила, накопичувати довідкову інформацію, невербальна — зі встановленням внутрішніх зв'язків між набутою інформацією, зв'язків між знанням, зв'язків між знанням і реальністю та чуттєвим досвідом.

В. В. Пабат, канд. п. наук, доцент
кафедри української мови та літератури

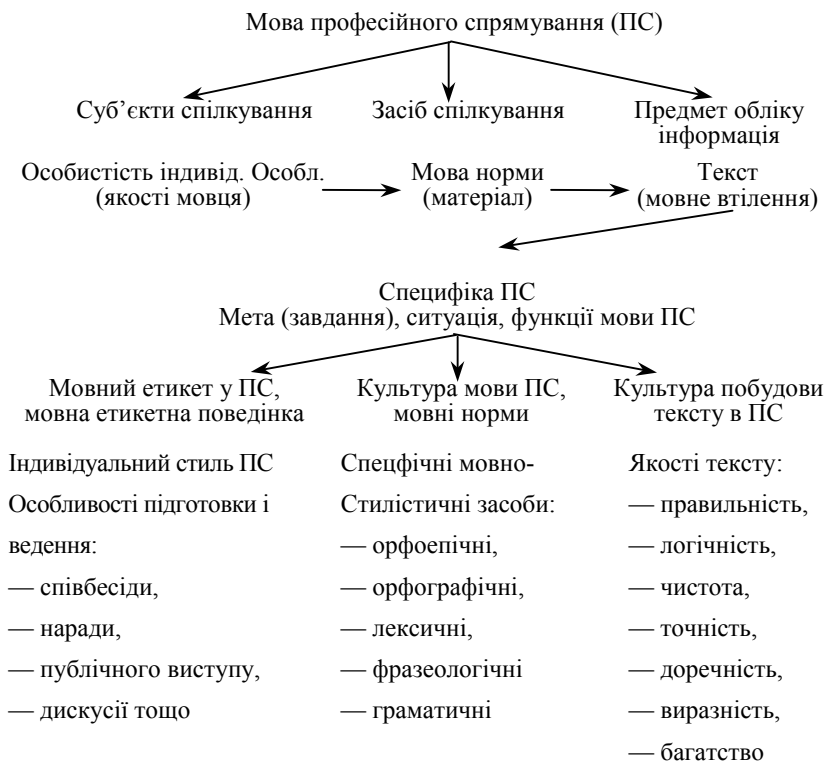
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЗУМОВЛЕНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

З цього навчального року в КНЕУ замість курсу «Українська ділова мова» було введено курс «Українська мова професійного спрямування» з кінцевою формою контролю сформованості знань, умінь та навичок студентів — письмовий державний іспит.

Володіння мовою професійного спрямування (ПС) — це, по-перше, знання власне мови ПС (крім норм СУЛМ, це і соціальна термінологія, і особливості побудови синтаксичних конструкцій, тексту тощо), тобто сформованість мовної компетенції, по-друге, — уміння використовувати ці знання на практиці, доречно поєднувати вербальні (словесні), паравербальні (темп, інтонація тощо) та частково невербальні (жести, міміка та ін.) засоби спілкування відповідно до ситуації, мети, тобто сформованість комунікативних навичок.

Графічно структура курсу відображається схемою.

Практичні завдання цих 3-х блоків мають реалізовуватися паралельно.

Реалізується пропонований курс за такою структурою:

1. Лекції (6 год.)

- Сучасна українська літературна мова.
- Лексичні та фразеологічні засоби у фаховій мові.
- Українська лексикографія.

2. Семінари і практичні заняття (30 год.):

- Мовний блок: виявлення мовних знань — опитування, бесіда, доповіді тощо;
- Комунікативний блок: формування вмінь і навичок використання мовних знань — виконання вправ з орфографії, лексики, граматики тощо; диктанти, твори, переклади, перекази тощо; складання текстів різних типів; складання ділових документів; робота зі словником фахової лексики, рольові ігри тощо (блоки виконуються паралельно, наприклад, доповідь на семінарі як демонстрація навичок публічного виступу).

Контроль:

Стартовий — диктант.

Поточний — диктанти (словниковий, перекладні); самостійні роботи (вправи з орфографії, лексики, граматики тощо; твори, перекази, редагування текстів сфери ПС; складання текстів з урахуванням ознак культури мови ПС; виконання 3-х текстів (з орфографії, лексики та фразеології, морфології); усне опитування (колоквіум).

Підсумковий — модуль, іспит:

- теоретичні питання;
- практичні завдання (робота з текстом, визначення специфічних мовних засобів ПС: лексичних, граматичних тощо; редагування).

Допуск до підсумкового контролю (іспиту) — виконання робочого плану:

- відвідування лекційних та семінарських занять;
- позитивна поточна успішність;
- оформлення словника фахової лексики;
- оформлення зразків ділових документів (доручення, розписка, заява, автобіографія, резюме, довідка та пояснювальна записка) та рецензії, анотації, конспекту;
- захист реферату, виголошення доповіді (репрезентація навичок публічного виступу).

За результатами спостережень є методично обґрунтованим, доцільним і необхідним збільшення кількості годин (лекційних до 26 та семінарських до 80), що зумовлено слабкою базою мовних знань студентів-першокурсників, низьким рівнем їхньої грамотності, недостатнім рівнем володіння українською мовою та проведення підсумкового контролю (іспиту) у формі інтерв'ю з усної компетенції.

Н. С. Павловська, викл.

кафедри української мови та літератури

МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ

Як відомо, суспільство виробляє певні стандартизовані норми соціальної поведінки (у тому числі і мовленнєвої), які визначаються уявленнями про шаблони поведінки у конкретній ситуації. Щоб функціонувати як складна соціальна система, суспільство встановлює такі рамки поведінки, у яких вона стає одноманітною, повторюваною. Саме такими рамками й є етикет — система правил зовнішньої культури людини, її поведінки, пристойності, гарного тону тощо. У суспільстві він функціонує у двох основних формах: мовленнєвої і немовленнєвої.

Під мовленнєвим етикетом розуміють мікросистему національно специфічних стійких формул спілкування, прийнятих і приписаних суспільством для встановлення контакту співбесідників, підтримання спілкування у певній тональності.